

Pécsi Ítéltábla

Pf.III.20.012/2025/6. szám

A felperesek:

felperes1 (cím1, tartózkodási helye cím2.) I. rendű;

felperes2 (cím1) II. rendű;

kk. felperes2 (cím1) III. rendű;

kk. felperes3 (cím1) IV. rendű

A felperesek képviselője:

Szűcs Péter Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Szűcs Péter ügyvéd, cím3)

Az alperes:

alperes1 (cím4.)

Az alperes képviselője:

Fejér Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Fejér Áron ügyvéd, cím5)

Az alperes érdekében beavatkozott:

Dr. Hergert Ibolya ügyvéd (cím6) által képviselt beavatkozó1 (cím7)

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

felperesek 72. sorszám alatt

A per tárgya:

személyiségi jogi igények érvényesítése

Az elsőfokú bíróság:

Pécsi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat:

25.P.20.399/2022/70. számú ítélet

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét – fellebbezett részében – részben megváltoztatja, és az alperes által fizetendő sérelemdíj összegét az I. és II. rendű felperesek esetében személyenként 30.000.000 (harmincmillió) forintra, a III. rendű felperes esetében 50.000.000 (ötvenmillió) forintra felemeli, és az I-IV. rendű felpereseknek járó sérelemdíjak tekintetében az elsőfokú ítélet szerinti késedelmi kamatfizetési kötelezettség kezdődőpontját 2024. december 10. napjában határozza meg.

Az alperes által az I-II. rendű felpereseknek, mint egyetemleges jogosultaknak fizetendő 17.687.786 forint marasztalási összeget 25.616.258 (huszonötmillió-hatszáztizenhatezer-kettőszázötvennyolc) forintra, ebből 21.842.114 (huszonegymillió-nyolcszáznegyvenkettőezer-egyszáztizennégy) forintnak 2021. augusztus 14. napjától, 947.510 (kilencszáznegyvenhétézer-ötszáztiz) forintnak 2022. február 1. napjától, 243.547

(kettőszáznegyvenháromezer-ötszáznegyvenhét) forintnak 2021. augusztus 1. napjától, 2.583.087 (kettőmillió-ötszáznyolcvanháromezer-nyolcvanhét) forintnak 2021. május 1. napjától járó, az elsőfokú ítélet szerinti késedelmi kamatára, a 2025. január 1. napjától minden hónap 5. napjáig fizetendő havi 260.346 forint költségpótló járadék összegét 402.800 (négy száz kettő ezer nyolcszáz) forintra, a felpereseknek mint egyetemleges jogosultaknak fizetendő elsőfokú perköltség összegét 4.926.240 (négy millió kilenc száz huszonhatezer kettő száz negyven) forintra, az államnak – a Pécsi Törvényszék Gazdasági Hivatala felhívására – fizetendő előlegezett költség összegét 756.465 (hétszázötvenhatezer-négy száz hatvanöt) forintra felemeli.

Egyéb fellebbezett részében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felpereseknek mint egyetemleges jogosultaknak 120.000 (egyszázhuszezer) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az I. és II. rendű felperesek házastársak, a III. és IV. rendű felperesek a közös gyermekeik. A 2016. július 2. napján született III. rendű felperes 2017. november 4. napján került felső légúti vírusos tünetekkel az alperesi egészségügyi intézménybe, felvételekor diagnózisként heveny gégegyulladás állapítottak meg. 2017. november 5-én hajnalban állapota rosszabbodott, a mellkasröntgen tüdőgyulladást igazolt, ezért további ápolás céljából az intenzív osztályra helyezték. Az esti órákban a III. rendű felperesnél affektív apnoéa jellemző epizód jelentkezett, levegőt nem vett, következményes lassú szívverés, majd szívmegállás alakult ki. Azonnali újraélesztést kezdtek, melynek hatására a synus ritmus kb. 20 perc után visszatért. Az elvégzett MR vizsgálat kiterjedt oxigénhiányos agykárosodást mutatott, amelyben az erőteljes gépi lélegeztetés, illetve a művi légszősipoly kialakítása után sem következett be érdemi változás.
- [2] Az alperesi intézménybe kerülésekor a III. rendű felperes korának megfelelő fejlettségi szinten volt, az egyszerűbb szavakat ki tudta mondani, saját lábán járt, bár még nem volt szobatiszta. 2017. november 5. napjától lábra állni, felülni nem tud, izmai feszesek. Ültetni csak úgy lehet, ha háta és dereka megfelelően kitámasztott, egyedül magát megtartani nem tudja. A korábbi kommunikációját teljesen elveszítette, beszélni nem tud, a neki címzett információkat nem érti meg. Tetraplégias, kontaktus nem teremthető vele, mereven néz, a beszédre nem reagál, a fájdalom ingerre pedig csak minimális reakciója van. Végtagjait aktívan mozgatni nem tudja, a fején és nyakán csökkent izomtónus észlelhető, ülésbe hozva a feje lóg. Nem fejleszthető, állapotában lényeges javulás nem, ugyanakkor a virtuális paraméterek (légzés, keringés) tekintetében rosszabbodás várható.
- [3] A III. rendű felperes csak gyomorszondán keresztül, illetve ahhoz hasonló, ún. Flocare Button készülékkel táplálható, gyógyszerzése is a gyomorszondán keresztül történik. Részére az I. rendű felperes külön főz, minden ételt pépesít, majd a pépes ételeket át is szűri. A III. rendű felperes gyomrában lévő eszközt három havonta sebészetiileg eltávolítják, és helyette újat ültetnek be. A gyomorszonda csatlakozó részét folyamatosan tisztítani kell, abban sem váladék, sem étel nem maradhat.
- [4] A III. rendű felperesnek gégekanülje van, ezen keresztül történik a torkából a váladék leszívása. A váladékot naponta legalább tízszer, éjszakánként háromszor el kell távolítani,

felsőlégtúti megbetegedés esetén ennél lényegesen többször. Használat után a váladékszívót megfelelően tisztítani és fertőtleníteni kell.

- [5] A jelenleg 8 éves, huszonkét kilogramm súlyú III. rendű felperes nem szobatiszta, őt átlagosan naponta ötször-hatszor pelenkázni kell, betegség esetén többször is. Izmai feszesek, masszírozás, átmozgatás nélkül keze, lába nem hajlik rendesen, öltöztetése nehézkes. Az I-II. rendű felperesek csak ketten tudják megfürdetni, mert a gégekanülhöz nem érhet víz. A fürdetés átlagosan 45-50 percig tart.
- [6] A III. rendű felperes napi tornáját mozgásfejlesztő tanította meg a szülőknek. A torna részben a végtagok nyújtásával járó gyakorlatokat, részben a csípő mozgását segítő gyakorlatokat foglal magában. A gyermeket elsősorban az I. rendű felperes tornáztatja, illetve fizikoterápia keretében ütögeti a hátát, a mellkasát, mely a váladék feloldását segíti. A tornát napi kétszer fél órában kell végezni, a fizikoterápiát kétszer 15 perc időtartamban.
- [7] A III. rendű felperes körüli teendők miatt a gyermek az I. rendű felperessel alszik, külön a II. rendű felperestől. Emiatt a szülők kapcsolata megváltozott, kevésbé intim mint korábban. Életritmusuk is eltérő, a II. rendű felperes lett az egyedüli családfenntartó, a III. rendű felperest elsősorban az I. rendű felperes gondozza. A III. rendű felperes állapota miatt a közös programok (kirándulások, barátokkal való találkozás) csökkentek, társaságban a III. rendű felperest az emberek nem fogadják el, amely a szülőket megviseli.
- [8] Az I. rendű felperes élete a III. rendű felperes egészségkárosodása miatt beszűkült, gyermeke gondozását, ápolását napi 24 órás tevékenységként látja el, amely mellett munkáját csak napi két órában tudja végezni, saját szükségleteire pedig szinte egyáltalán nincs ideje. Az I. rendű felperes kóros pszichés állapotot mutat, fokozott szorongás, személyiségzavar jellemzi. Személyiségében poszttraumás tünetegyüttes valószínűsíthető, állapotában depresszív tünetképződés, szuicid veszélyeztetettség jelenik meg, amely a III. rendű felperes egészségi állapotával áll összefüggésben.
- [9] A II. rendű felperesnél szintén poszttraumás tünetegyüttes valószínűsíthető, fokozott érzelmi terheltség jellemzi, amely szintén a III. rendű felperes egészségi állapotával mutat összefüggést.
- [10] A jelenleg 14 éves IV. rendű felperes nehezen viseli, hogy testvére nem tud vele kommunikálni, bár állapotát mára már elfogadta. Gyakran részt vesz testvére gondozásában, szülei elfoglaltsága esetén vigyáz rá. Állapota az érzelmi-indulati élet diszharmonikus voltára, és a traumával összefüggő jegyekre mutat, amely összefüggésben áll testvére betegségével. Társas kapcsolataira testvére állapota negatívan hatott, nem tudja egy átlagos családban felnövő gyermek életét élni, pszichés állapota sérült, pszichoterápiás megsegítése indokolt.
- [11] A III. rendű felperes az alperesi intézményből történő hazakerülését követően, 2018. január 2. napjától 3 éves koráig, 2019. július 1. napjáig egy egészséges gyermekhez képest naponta 6,7 óra többletápolást és gondozást igényelt. 3 éves korának betöltésétől a mai napig ugyanezen tevékenységek 9,1 óra többlettevékenységet igényelnek az I-II. rendű felperesektől. A gyermek etetésével, az ételek pépesítésével, a gyomorszonda, valamint a váladékleszívó tisztításával, fertőtlenítésével összefüggésben naponta 1,67 óra háztartási többlettevékenység merül fel. Egészségi állapota folyamatos pelenkázását, illetve gyógyászati segédeszközök beszerzését teszi szükségessé, továbbá a lakóhelye és az egészségügyi intézmények közötti szállítása miatt a gépjárműhasználattal, illetve a kísérettel összefüggésben többletköltségek merülnek fel.
- [12] Az I. rendű felperes a III. rendű felperes születését megelőzően a cég1 Kft. alkalmazásában felszolgálóként dolgozott, négy órás bejelentéssel a szakképzett minimálbérnek megfelelő összegű jövedelmet szerzett. 2018. májusától, mint a kiemelt ápolást igénylő III. rendű felperes hozzátartozója 30.180 forint ápolási díjat, havonta 10.000 forint összeggel magasabb

családi pótlékot kapott, 2019 évtől a gyermekek otthongondozási díjában (GYOD) részesül. 2021. június 24. napjától napi két óra munkavégzést vállalt a cég1 Kft.-nél, ahol a jövedelme havi bruttó 51.221 forint, 2022. május 20. napjától havi bruttó 65.000 forint.

- [13] A felperesek megváltoztatott keresetükben kérték annak megállapítását, hogy az alperes a III. rendű felperes szakma szabályainak nem megfelelő kezelésével megsértette az I-II. rendű és a IV. rendű felperesek családi élethez, valamint a III. rendű felperes testi épséghez és egészséghez fűződő személyiségi jogát. Kérték, hogy a bíróság kötelezze az alperest az I-II. rendű felperesek javára személyenként 35.000.000 forint, a III. rendű felperes részére 60.000.000 forint, míg a IV. rendű felperes részére 25.000.000 forint sérelemdíj, valamint ezen összegek 2017. november 5. napjától járó késedelmi kamata megfizetésére. A többletápolás és gondozás, a háztartási többlet tevékenység, a gyógyászati segédeszközök költsége, a pelenkázás költsége, a közlekedési üzemanyagköltség és kíséret költsége, valamint az I. rendű felperes jövedelemvesztesége vonatkozásában kártérítési igényt érvényesítettek.
- [14] Az alperes ellenkérelmében a kereset jogalapját nem vitatta. A felperesek által követelt sérelemdíj összegét eltúlzottnak tartotta, az ápolás-gondozás, valamint a háztartási többlettevékenység kapcsán igényelt költségek tekintetében a megjelölt többlettevékenységeket nem, csupán azok időtartamát vitatta. Nem vitatta a gyógyászati segédeszközök költségét, a közlekedési és kíséret költségét, valamint a pelenkázás költségét sem.
- [15] Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította az I-II. és IV. rendű felperesek családi élethez, valamint a III. rendű felperes testi épséghez és egészséghez való jogának sérelmét. Kötelezte az alperest az I. rendű felperes javára 28.000.000 forint, a II. rendű felperes javára 25.000.000 forint, a III. rendű felperes javára 38.000.000 forint, a IV. rendű felperes javára 22.000.000 forint sérelemdíj, és ezen összegek után 2025. január 1. napjától késedelmi kamat; az I-II. rendű felpereseknek mint egyetemleges jogosultaknak 17.687.786 forint kártérítés és ennek egyes részösszegei után késedelmi kamat, valamint 2025. január 1. napjától havi 260.346 forint költségpótló járadék; az I. rendű felperes javára 9.716.393 forint hátralékos jövedelempótló kártérítés, ennek 2022. június 1. napjától járó késedelmi kamata, valamint 2025. január 1. napjától havi 187.065 forint jövedelempótló járadék megfizetésére. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította, az alperest marasztalta 4.685.000 forint elsőfokú perköltségben, megállapította az ítélet járadékfizetésre kötelező rendelkezései előzetes végrehajthatóságát, és az alperest 730.380 forint állam által előlegezett költség megfizetésére kötelezte.
- [16] Határozatának indokolásában az alperes elismerésére figyelemmel – az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (Eütv.) 244.§ (1) bekezdése és 77.§ (3) bekezdése, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:519.§-a felhívása mellett – megállapította, hogy az alperes a III. rendű felperes ellátása során nem az elvárható gondossággal járt el. Korábban fel kellett volna ismernie, hogy a III. rendű felperesnél gégefedőgyulladás alakult ki, amely már 2017. november 5. napján a hajnali órákban indokolta volna a légzésbiztosítást intubáció vagy gégemetszés útján. A kellő időben elvégzett légútbiztosítás révén elkerülhető lett volna a III. rendű felperes súlyos oxigénhiányos agykárosodása.
- [17] A felperesek által igényelt sérelemdíjak mértékének meghatározásánál a III. rendű felperes I-II. rendű felperesek személyes előadása, az azt megerősítő tanúvallomások, valamint szakértől igazságügyi csecsemő- és gyermekgyógyász szakértő szakvéleménye alapján megállapítható súlyos egészségi állapotából (tetraplégia, teljes mozgáskorlátozottság, etetési nehézségek, légzésbiztosítás, fejlesztések kizártsága) indult ki. Rögzítette, hogy a III. rendű felperes egészségkárosodott állapotának feldolgozása az I-II. rendű és a IV. rendű felperesektől rendkívüli erőfeszítést kívánt meg, a szülők saját életük kiteljesedését, céljaik

megvalósítását a gyermek felnevelésének rendelték alá. Baráti társaságuk, társadalmi kapcsolataik beszűkültek, életük alapjaiban megváltozott, elnehezült. A jövőre vonatkozó terveik alakítása során figyelembe kell venniük, hogy a gyermek gondozására időt és pénzt kell fordítani. Nemcsak lelki megpróbáltatást jelent számukra a III. rendű felperes ápolása, gondozása, de ennek megfelelően kellett átszervezni az életüket is. szakértő² igazságügyi pszichológus szakértő szakvéleménye alapján rögzítette az elsőfokú bíróság az I-II. rendű és a IV. rendű felperesek megváltozott, sérült pszichés állapotát. A IV. rendű felperes tekintetében kitért arra, hogy szülei rá kevesebb időt tudnak fordítani, köztudomású tényként vette figyelembe, hogy az ilyen sérüléssel élő testvér jelentős mértékben befolyásolja a másik gyermek személyiségét, életvitelét, saját életét is a beteg testvér szükségleteihez kell igazítania. A szülők részéről rá jutó figyelem gondokkal terhelt, amely körülmény a személyiségfejlődésére is kihat. Valamennyi körülményt értékelve, a Ptk. 6:534.§ (1) bekezdése alapján az ítélelhozatalori ár- és értékviszonyokat szem előtt tartva – a más hasonló ügyekben kialakult ítélkezési gyakorlatot is figyelembe véve – az I. rendű felperes esetében 28.000.000 forint, a II. rendű felperesnél 25.000.000 forint, a III. rendű felperes esetében 38.000.000 forint, míg a IV. rendű felperesnél 22.000.000 forint sérelemdíjat tartott alkalmasnak az elszenvedett hátrányok hozzávetőleges kompenzálására. A sérelemdíj után járó késedelmi kamatfizetés kezdő időpontját valamennyi felperes esetében 2025. január 1. napjában határozta meg.

- [18] A kártérítési igények elbírálásánál az orvosszakértői vélemény alapján rögzítette, hogy a III. rendű felperes az alperesi intézményből való hazakerülését követően, 2018. január 2. napjától 3 éves koráig, 2019. július 1. napjáig egy egészséges gyermekhez képest naponta 6,7 óra többletápolást és gondozást, míg 3 éves korának betöltésétől a mai napig 9,1 óra többletápolást és gondozást igényel. Az aggálytalannak talált szakvélemény alapján állapította meg azt is, hogy a III. rendű felperes etetésével, az ételek pépesítésével, valamint a váladékleszívó tisztításával, fertőtlenítésével 1,67 óra háztartási többlettevékenység merül fel. Arra figyelemmel, hogy a III. rendű felperes gondozását az I-II. rendű felperesek végzik, ahhoz nem vesznek igénybe szakápolót, az elsőfokú bíróság a tevékenységek óradíja vonatkozásában nem látta alkalmazhatónak a szakképzett bérminimum összegét, hanem a minimálbér összegét vette alapul. Elfogadta a felperesek által alkalmazott, az alperes és a beavatkozó által sem vitatott számítási módszert, és ennek megfelelően a többletápolás és gondozás összegéből levonásba helyezte a GYOD összegét, valamint a családi pótlék emelt összegét, mely számításokra figyelemmel az ápolással, gondozással felmerült többletköltség 2025. január 1. napjától havi 141.982 forintban, 2018. március 29. napjától 2024. december 31. napjáig a hátralékos járadék összege 9.478.212 forintban adódott.
- [19] A háztartási többlettevékenységek költségét 2018. március 29. napjától 2024. december 31. napjáig 4.435.429 forintban, a 2025. január 1. napjától fizetendő járadék összegét havi 76.700 forintban állapította meg.
- [20] Az alperes és a beavatkozó elismerésére figyelemmel rögzítette a pelenkázással kapcsolatos költség hátralékos összegét 947.510 forintban, a 2025. január 1. napjától fizetendő járadék összegét 14.378 forintban, a gyógyászati segédeszközökkel kapcsolatosan felmerült hátralékos költséget 243.547 forintban, a járadék összegét havi 3.788 forintban, míg az üzemanyag és a kíséret költségét 2024. december 31. napjáig 2.583.087 forintban, az ezen a címen fizetendő járadék összegét 2025. január 1. napjától havi 23.498 forintban. Az I. rendű felperes jövedelemvesztését a felperesek számítása szerint állapította meg 2025. január 1. napjától havi 187.065 forintban, míg a hátralékos járadék összegét 9.716.393 forintban.
- [21] A perköltség viselésénél abból indult ki, hogy a felperesek 84%-ban lettek pernyertesek, így az alperes köteles a felperesek Pp. 81.§-a szerint felszámított perköltségének megfizetésére a Pp. 83.§ (2) bekezdése alapján, amely a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi

költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (R.) 3.§ (2) bekezdés a) és b) pontja, valamint 4/A.§-a alapján 4.685.000 forint.

- [22] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperesek fellebbeztek, megváltoztatott fellebbezésükben keresetváltoztatást is előterjesztettek. Kérték, hogy a másodfokú bíróság az I. és II. rendű felperesek részére járó sérelemdíj összegét személyenként 35.000.000 forintra, és ezeknek az összegeknek 2024. december 10. napjától járó késedelmi kamatára, a III. rendű felperes részére járó sérelemdíj összegét 60.000.000 forintra, és ennek 2024. december 10. napjától járó késedelmi kamatára, míg a IV. rendű felperes részére járó sérelemdíj összegét 25.000.000 forintra, és ennek 2024. december 10. napjától járó késedelmi kamatára emelje fel. A többletápolás-gondozás címén az I. és II. rendű felperesek mint egyetemleges jogosultak részére 2018. március 29. napjától 2024. december 31. napjáig járó kártérítés összegét 18.420.210 forintra, és ennek 2021. augusztus 14. napjától járó késedelmi kamatára, 2025. január 1. napjától a járadék összegét havi 357.365 forintra, a háztartási többlethumán erő-ráfordítás címén az I. és II. rendű felperesek mint egyetemleges jogosultak részére járó kártérítés lejárt összegét 2018. március 29. napjától 2024. december 31. napjáig 4.452.795 forintra, és ennek 2021. augusztus 14. napjától járó késedelmi kamatára, 2025. január 1. napjától a járadék összegét havi 83.767 forintra, a kíséret költsége címén az I-II. rendű felpereseket mint egyetemleges jogosultakat megillető havi járadék összegét 2025. január 1. napjától havi 20.900 forintra, az alperest terhelő elsőfokú perköltség összegét 5.447.023 forintra emelje fel.
- [23] Fellebbezésük indokolása szerint a sérelemdíjban való marasztalás körében az elsőfokú bíróság az őket ért hátrányokat teljeskörűen feltárta, azonban az ítélethozatal időpontjában fennálló ár-és értékviszonyokra figyelemmel a tőkemarasztalási tételeket kirívóan alacsony összegben határozta meg. Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság által idézett bírósági határozatok nem alkalmasak arra, hogy a 2024. decemberi ár- és értékviszonyok szerintiösszegszerű bírói gyakorlatot bemutassák, mert a hivatkozott ügyek lényegesen korábban befejeződtek, az összehasonlítás alapjául nem szolgálhattak. Összehasonlításra alkalmasnak találták a Fővárosi Ítéltábla 7.Pf.20.293/2023/8/II. számú és 7.Pf.20.680/2023/4/II. számú ítéletét, illetve a Pécsi Ítéltábla Pf.III.20.089/2021/4. számú ítéletét, amely ügyekben a feltárt hátrányok megközelítőleg azonosak súlyúak voltak a jelen perben őket ért hátrányokkal. Részletesen ismertették, hogy a határozatokban megjelenő ár- és értékviszonyokhoz képest milyen inflációs hatások érvényesültek, mely körülmény indokolja a keresetükben megjelölt sérelemdíjak megítélését. Hivatkoztak arra is, hogy az elsőfokú ítélet késedelmi kamatban marasztaló rendelkezése sérti a Ptk. 6:534.§ (1) bekezdését. Ha ugyanis a bíróság az ítélethozatalkori ár- és értékviszonyok szerint bírálja el a keresetet, úgy késedelmi kamat az ítélet meghozatalának időpontjától jár. Ez a jelen esetben 2024. december 10. napja, ezzel szemben az elsőfokú bíróság a kamatfizetés kezdőidőpontját 2025. január 1. napjában határozta meg.
- [24] A többletápolás, gondozás költsége körében tévesnek, a Ptk. 6:522.§ (1) bekezdésébe ütközőnek találták, hogy az elsőfokú bíróság kártérítési követelésüket nem a szakképzett bérminimum, hanem a minimálbér alapulvételével bírálta el. A III. rendű felperes ápolási és gondozási feladatait az alperes által sem vitatottan elvégzik, azaz szakápolói feladatot látnak el, függetlenül attól, hogy erre külön képesítéssel nem rendelkeznek. Számukra ezért a szakápolói juttatás lehet a számítási alap, azaz a szakképzett bérminimum alkalmazása felel meg a teljes kártérítés elvének. A háztartási kisegítés költsége tekintetében a hátralékos összeg helyesen 4.452.795 forint, ezzel szemben az elsőfokú bíróság ezt a tételt csak 4.435.429 forintban állapította meg, annak ellenére, hogy határozatának indokolása szerint ebben a körben a keresettel egyezően marasztalta az alperest. Az elsőfokú perköltség összegét érintően kifogásolták a Pp. 83.§ (3) bekezdése alkalmazásának mellőzését, továbbá

hivatkoztak arra, hogy a pertárgyértéket az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg. A pertárgy értéke helyesen 162.641.372 forint, így az R. 3.§ (2) bekezdés a) és b) pontja, valamint 4/A.§-a alapján számítandó ügyvédi munkadíj 4.200.000 forint + Áfa, a teljes elsőfokú perköltség az előterjesztett 113.023 forint utazási költségtérítéssel együtt 5.447.023 forint. A másodfokú eljárásra költségeiket az R. 3.§ (2) bekezdése és 4/A.§-a alapján számították fel, jogi képviselőjük tárgyaláson való megjelenésével összefüggésben 50.000 forint költségigényt érvényesítettek.

- [25] A felperesek által előterjesztett keresetváltoztatás az ápolás-gondozás, háztartási munka többletköltsége, valamint a kíséret költsége címén érvényesített kártérítési követelés 2025. január 1. napjától járó összegét érintette. A keresetváltoztatás alapjaként a minimálbér 2025. január 1. napjától történő emelésére, mint új tényre hivatkoztak. Felhívták a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról szóló 394/2024. (XII. 12.) Korm. rendeletet, amely a minimál óradíjat 1.672 forint/órában, a minimálbér havi díját 290.800 forintban, míg a garantált bérminimum óradíját 2.005 forint/órában, a garantált bérminimum havi díját 348.800 forintban állapította meg.
- [26] A másodfokú bíróság Pf.III.20.012/2025/2/I. számú végzésével a felperesek keresetváltoztatását a Pp. 373.§ (3) bekezdése alapján engedélyezte.
- [27] Az alperes keresetváltoztatással összefüggésben benyújtott ellenkérelme arra irányult, hogy az ápolás, gondozás többletköltsége tekintetében előterjesztett megváltoztatott keresetösszegezését a másodfokú bíróság a felperesek által megjelölt garantált bérminimum figyelmen kívül hagyásával a minimálbér alapján állapítsa meg. Egyebekben a megváltoztatott keresetet nem vitatta, figyelemmel arra, hogy a felperesek által alkalmazott számítási módot az elsőfokú eljárásban is elfogadta.
- [28] Fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint a felperesek által hivatkozott felsőbb bírósági döntések más tényállások mellett születtek, más körülmények értékelésén alapultak, és egyébként sem kötelezően alkalmazandók a jelen fellebbezési eljárásban. Az ápolás, gondozás többletköltsége körében a felperesi fellebbezést megalapozatlannak találta, mert a hivatkozott kúriai ítéletnek az a megállapítása, hogy a minimálbér és a garantált bérminimum, mint irányadó adat figyelembe vehető, nem jelenti azt, hogy kötelezően a garantált bérminimummal kellene számolni olyan esetben, amikor végzettséggel nem rendelkező hozzátartozó látja el a tevékenységet. A másodfokú eljárásra költségeit az R. 3.§ (2) bekezdése, valamint 4/A.§ (1) bekezdése alapján számította fel.
- [29] A beavatkozó nyilatkozatát az alperes (fellebbezési) ellenkérelmével egyezően terjesztette elő.
- [30] A fellebbezés részben alapos, a kereset a felemelt részében alapos.
- [31] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének felülbírálatát a Pp. 370.§ (1) bekezdésének megfelelően, az erre irányuló fellebbezési kérelemre és a fellebbezési ellenkérelemre figyelemmel, azok korlátai között végezte el.

[32] Sérelemdíj

Az elsőfokú bíróság – a felperesek által sem vitatottan – a III. rendű felperes egészségkárosodása folytán őket ért hátrányokat teljeskörűen feltárta. Részletesen ismertette a III. rendű felperes rendkívül súlyos, lényegében a legalapvetőbb életfunkciók tekintetében is igen nagy fokban korlátozott egészségi állapotát. A sérült gyermek négy végtagi bénulás (tetraplégia) miatt mozgásában akadályozott, állni nem tud, ülni csak kitámasztással, nem tud

beszélni, kontaktus vele nem teremthető, mereven néz, a beszédre nem reagál. Táplálkozásra természetes módon nem képes, állandó pelenkázásra szorul, torkából a váladékot mesterségesen kell eltávolítani. Kitért arra is az elsőfokú bíróság, hogy a III. rendű felperes ápolása-gondozása, a nap huszonnégy óráját lényegében kitöltő ellátása milyen terhet ró az I-II. rendű felperesekre, illetve a gondozásában gyakran közreműködő IV. rendű felperesre, mindennapi életüket, társas kapcsolataikat mindez mennyiben alakította át, a megváltoztathatatlanba való beletörődés, a gyermek nehézségeivel, szenvedésével való együttélés, az állandósult helytállási kényszer számukra milyen pszichés nehézséget, sérülést jelent.

- [33] A felperesek fellebbezési érvelése szerint az elsőfokú bíróság által megítélt sérelemdíjak mértéke elmarad az összehasonlításra alkalmasnak tartott bírói döntésekben megjelenő összegektől. Az ítélezési gyakorlat ugyanakkor következetes abban, hogy bár nem mellőzhető a más ügyekben hozott döntések értékelése, ez nem jelenthet mechanikus, számszerűsíthető összevetésen alapuló vizsgálatot (Kúria Pfv.III.22.392/2016/6.). A bírói gyakorlatban formálódó értékszínvonal az összeg meghatározásának csak nagyságrendi behatárolásához ad szempontot, a személyiségi jogsértések és hátrányos következményeik különbözőségei nem teszik lehetővé az eltérő összegek ennél pontosabb összevetését. A kúria eseti döntéseiben (Kúria Pfv.III.20.210/2017/4., Pfv.III.20.566/2021/5.) azt is hangsúlyozta, hogy a bíróságnak ítéletében nem arról kell számot adnia, hogy mennyiben tér el más, korábbi döntésektől, hanem azt, hogy az adott ügy egyedi körülményei milyen mértékű sérelemdíj meghatározását indokolják.
- [34] Ennek megfelelően a másodfokú bíróság is abból indult ki, hogy a felpereseket ért rendkívül súlyos sérelem és annak nagyon komoly következményei kompenzálásához vitathatatlanul jelentős összegű sérelemdíj szükséges.
- [35] Az inflációnak a sérelemdíj összegére ugyan nincs közvetlen, matematikai képlet alapján kifejezhető következménye, mely azonban nem jelenti azt, hogy az ár- és értékviszonyok változása a sérelemdíj mértékének meghatározásánál figyelmen kívül maradhatna. A bírói gyakorlat már a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény hatálya alatt felismerte, hogy a károkozás és az ítélethozatal között az ár- és értékviszonyokban bekövetkezett jelentős változást kezelni kell, mert rövid időn belüli komolyabb infláció esetén a károsodás bekövetkeztének időpontjára meghatározott kár összege a késedelmi kamattal együtt sem hozza a károsultat olyan helyzetbe, mintha a károsodás be sem következett volna. Ilyen esetekre dolgozta ki a bírói gyakorlat azt a megoldást, hogy a vagyoni kompenzáció meghatározásakor az ítélethozatal időpontjában fennálló értékviszonyokból kell kiindulni, melyhez igazodóan a károkozó késedelmi kamat fizetésére az érték meghatározásának időpontjától kezdődően kötelezhető. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény megalkotásakor a jogalkotó a bírói gyakorlatot jogszabályi szintre emelte, azt a Ptk. 6:534.§ (1) bekezdésébe beépítette. Az értékviszonyok jelentős változása a perbeli esetben nyilvánvalóan bekövetkezett, és az a felperesek által hivatkozott bírósági ítéletek meghozatalának időpontját követően is megállapítható volt.
- [36] Mindezen szempontokat értékelve, valamint a sérelemdíj magánjogi büntetés funkciója körében a jogsértés súlyát és a felróhatóság magasabb fokát is figyelembe véve, a fentebb részletezett rendkívül súlyos hátrányok kiegyensúlyozására a másodfokú bíróság a III. rendű felperes esetében 50.000.000 forint, a róla gondoskodó szülők, az I-II. rendű felperesek esetében személyenként 30.000.000 forint, míg a IV. rendű felperes esetében az elsőfokú bírósággal egyezően 22.000.000 forint sérelemdíjat tartott szükségesnek, és ennek megfelelően emelte fel az alperest az I-III. rendű felperesek tekintetében terhelő marasztalási összeget. A Ptk. 6:534.§ (1) bekezdésére figyelemmel a felperesek megalapozottan igényelték a késedelmi kamatfizetés kezdőidőpontjának módosítását is, azt a másodfokú bíróság

valamennyi felperes vonatkozásában az elsőfokú ítélet meghozatalának időpontjában, 2024. december 10. napjában határozta meg.

[37] Ápolás-gondozás többletköltsége

A többletápolás-gondozás ellenértékének kérdését a fellebbezés és a keresetváltoztatás is érintette. Az I-II. rendű felperesek az elsőfokú bíróság által figyelembe vett nettó minimálbér helyett a mindenkor garantált bérminimum bruttó összegén alapuló elszámolást, az ezen a címen igényelt kártérítés hátralékos összegének és a 2025. január 1. napjától fizetendő havi járadék összegének felemelését arra figyelemmel kérték, hogy a III. rendű felperes ápolása, gondozása szakképzettséget igénylő tevékenység.

[38] A sérült gyermek körüli, az alperes által nem vitatott tevékenységekből az átlagosat messze meghaladó intenzitású gondozás, felügyelet szükségessége következik, és azok jelentős részét (gyomorszondával táplálás és medikáció, gégekanül és váladékszívó alkalmazása, mozgásfejlesztő torna és fizikoterápia) a szülők csak szakképzett személy megbízásával végeztethetnék el. Az ezen a címen érvényesített kártérítési járadék vetítési alapjának meghatározásakor ezért nem annak volt jelentősége, hogy a szülők maguk rendelkeznek-e szakképzettséggel, hanem arra kellett figyelemmel lenni, hogy ezeket a tevékenységeket megtanulták, és elvégzésükkel a szakképzett ápolók munkáját váltják ki.

[39] A Kúria ítélezési gyakorlatából következően (BH2024.10.) a minimálbérben nem jelenik meg a perbelihez hasonló ápolási-gondozási tevékenység speciális jellege (sem minőségét, sem pedig az időszükségletet, időbeosztást tekintve), a garantált bérminimum összegén alapuló kártérítés megfelelőbben tükrözi az elvégzett és a jövőben ellátandó feladatok teljesítésének ellenértékét. Így a többletápolás-gondozás költségének meghatározásánál a másodfokú bíróság a fellebbezésben alkalmazni kért garantált bérminimum összegét vette figyelembe. Annak nem tulajdonított jelentőséget, hogy a garantált bérminimum személyi jövedelemadó és társadalombiztosítási járulék köteles jövedelem, mert az I- II. rendű felperesek esetében nem a kiesett munkabér pótlására kerül sor, a garantált bérminimum bruttó összege csak vetítési alapként szolgál.

[40] A garantált bérminimum havi bruttó összege a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról szóló kormányrendeletekben [394/2024. (XII. 12.) Korm. rendelet, 508/2023. (XI. 20.) Korm. rendelet, 573/2022. (XII. 23.) Korm. rendelet, 703/2021. (XII. 15.) Korm. rendelet, 20/2021. (I. 28.) Korm. rendelet, 324/2018. (XII. 30.) Korm. rendelet, 430/2016. (XII. 15.) Korm. rendelet] 2018. évre 180.500 forintban (órabér: 1.038 forint), 2019. évre 195.000 forintban (órabér: 1.121 forint), 2020. évre 210.600 forintban (órabér: 1.211 forint), 2021. évre 219.000 forintban (órabér: 1.259 forint), 2022. évre 260.000 forintban (órabér: 1.495 forint), 2023. november 30. napjáig 296.400 forintban (órabér: 1.704 forint), 2023. december 1. napjától 2024. december 31. napjáig 326.000 forintban (órabér: 1.874 forint), 2025. évre pedig 348.800 forintban (órabér: 2.005 forint) került megállapításra.

[41] A másodfokú bíróság a felperesek számítási módját követve határozta meg a kártérítési járadék lejárt és folyamatos összegét, mégis azzal az eltéréssel, hogy a garantált bérminimumból a családi pótlék havi 10.000 forint emelt összege mellett levonandó GYOD havi nettó összege a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 39/A.§ (1) bekezdése és a Magyarország központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvény 71.§ (2) bekezdés a) pontja, a 2023. évi LV. törvény 68.§ (3) bekezdés a) pontja, és a 2024. évi XC. törvény 71.§ (3) bekezdés a) pontja alapján a felperesi számításokban alapul vett havi 180.000 forinttal szemben 2023. január 1. napja és 2023. november 30. napja között

havi 208.800 forint, 2023. december 1. napja és 2024. december 31. napja között havi 240.120 forint volt, 2025. január 1. napjától pedig havi 261.720 forint.

- [42] A többletápolás-gondozás hátralékos összege így 2018. március 29. napjától 2023. november 30. napjáig 14.007.419 forint, 2023. december 1. napjától 2024. december 31. napjáig a 60. sorszám alatti keresetváltoztatás szerinti számítási módot követve $(261.482 \text{ forint} \times 13 \text{ hónap} =) 3.399.266$ forint, a teljes hátralékos összeg az elsőfokú ítéletben írt 9.478.212 forinttal szemben 17.406.685 forint.
- [43] A többletápolás-gondozás 2025. január 1. napjától esedékes havi összege a másodfokú eljárásban engedélyezett keresetváltoztatásra figyelemmel a fentiekkel egyező számítás alapján 275.645 forint $(273 \text{ óra} \times 2.005 \text{ forint} = 547.365 \text{ forint} - 10.000 \text{ forint családi pótlék} - 261.720 \text{ forint GYOD} = 275.645 \text{ forint})$.

[44] Háztartási kisegítés

A háztartási kisegítést illetően a másodfokú eljárásban nem volt vitás, hogy annak ellenértéke a minimálbér alapulvételével, az elsőfokú bíróság által meghatározottak szerint számolandó el. A 2025. január 1. napjától esedékes havi járadék összege a minimálbér ezen időponttól irányadó 290.800 forint összegére figyelemmel a megváltoztatott keresettel igényelt 83.767 forint $(50,1 \text{ óra} \times 1.672 \text{ forint} = 83.767 \text{ forint})$.

- [45] A lejárt járadék összegét az elsőfokú bíróság a felperesek fellebbezési hivatkozásával szemben helyesen állapította meg 4.435.429 forintban (a 60. sorszám alatti keresetváltoztatás szerint 2023. november 30. napjáig 3.438.329 forint, 2023. december 1. napjától 2024. december 31. napjáig $76.700 \text{ forint} \times 13 \text{ hónap} = 997.100 \text{ forint}$, összesen 4.435.429 forint).

[46] A gyógykezelésekkel kapcsolatos kísérettel felmerülő többletköltség

A kíséret 2025. január 1. napjától fizetendő havi költségét a másodfokú bíróság a keresetváltoztatásra figyelemmel a felperesi kérelemmel egyezően 20.900 forintban határozta meg $(12,5 \text{ óra} \times 1.672 \text{ forint} = 20.900 \text{ forint})$.

- [47] A 2024. december 31. napjáig lejárt, illetve a 2025. január 1. napjától fizetendő kártérítési járadékok összege mindezek alapján az alábbiak szerint alakul:

ápolás-gondozás	17.406.685 forint	275.645 forint
háztartási kisegítés	4.435.430 forint	83.767 forint
pelenka	947.510 forint	14.378 forint
gyógyászati eszközök	243.547 forint	3.788 forint
kíséret költsége	1.609.321 forint	20.900 forint
<u>üzemanyagköltség</u>	<u>973.765 forint</u>	<u>4.323 forint</u>
Összesen	25.616.258 forint	402.800 forint

[48] Elsőfokú perköltség

Az eljárás pertárgyértéke az elsőfokú eljárásban 182.545.122 forint volt $(155.000.000 \text{ forint sérelemdíj} + 19.903.750 \text{ keresetindításig lejárt hátralékos kártérítési járadék} + 7.641.372 \text{ forint } 60. \text{ sorszám alatti keresetváltoztatással felemelt folyamatos kártérítési járadékok egyévi értéke})$, amelyből a felperesi kereset eredményes volt 158.993.638 forint erejéig $(132.000.000$

forint sérelemdíj + 19.903.750 forint lejárt járadék + 7.089.880 forint folyamatos járadék egy évi összege). Miután a felperesek követelése nyilvánvalóan túlzott nem volt, az alperes a Pp. 83.§ (3) bekezdése alapján, a felperesek által sikerrel érvényesített összeg alapulvételével köteles elsőfokú perköltséget fizetni, amely az R. 3.§ (2) bekezdés a)-c) pontjai és 4/A.§-a alapján, 113.023 forint készkiadás hozzászámításával 4.926.241 forint. A felperesek fellebbezési hivatkozásával szemben 100.000.000 forintot meghaladó perérték esetén a 100.000.000 forint feletti rész 1%-a vehető figyelembe, az 1.000.000 forintban meghatározott legalacsonyabb érték nem a 100.000.000 forintot meghaladó részre, hanem a perköltség teljes összegére vonatkozik, amely még az R. 3.§ (6) bekezdése alapján sem csökkenthető [Fővárosi Ítéltábla Polgári Kollégiuma 1/2004. (IV. 19.) számú ajánlása].

- [49] A másodfokú bíróság döntésére figyelemmel az elsőfokú eljárásban a felperesek 87%-ban lettek pernyertesek, ezért ennek figyelembevételével kellett felemelni az alperes által az államnak fizetendő előlegezett költség összegét.
- [50] A másodfokú bíróság a fentiekre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383.§ (2) bekezdése alapján – fellebbezett részében – részben megváltoztatta, és az alperes által fizetendő sérelemdíj összegét az I-II. rendű felperesek esetében személyenként 30.000.000 forintra, a III. rendű felperes tekintetében 50.000.000 forintra, a 17.687.786 forint marasztalási összeget 25.616.258 forintra, ebből 21.842.114 forintnak 2021. augusztus 14. napjától, 947.510 forintnak 2022. február 1. napjától, 243.547 forintnak 2021. augusztus 1. napjától, 2.583.087 forintnak 2021. május 1. napjától járó, az elsőfokú ítélet szerinti késedelmi kamatára, a 2025. január 1. napjától minden hónap 5. napjáig fizetendő havi 260.346 forint költségpótló járadék összegét 402.800 forintra, az elsőfokú perköltség összegét 4.926.240 forintra, az államnak fizetendő előlegezett költség összegét pedig 756.465 forintra felemelte. Az I-IV. rendű felpereseknek járó sérelemdíjak tekintetében az elsőfokú ítélet szerinti késedelmi kamatfizetési kötelezettség kezdőidőpontját 2024. december 10. napjában határozza meg, míg egyéb fellebbezett részében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.
- [51] A fellebbezési perérték a kártérítési járadékok lejárt összege tekintetében 8.959.364 forint, a havi járadékok egy évi összege tekintetében 2.690.100 forint, a sérelemdíjakat érintően 42.000.000 forint volt, amelyből a felperesek fellebbezése sikerre vezetett 28.637.933 forint összeg erejéig (7.928.473 forint + 1.709.460 forint + 19.000.000 forint), míg sikertelen maradt 25.011.531 forint összegben (1.030.891 forint + 980.640 forint + 23.000.000 forint). A Pp. 83.§ (2) bekezdésére figyelemmel az R. 3.§ (2) bekezdés a) és b) pontja, (5) bekezdése, valamint 4/A.§ (1) bekezdése alapján így a felpereseknek 672.551 forint, az alperesnek 603.468 forint ügyvédi munkadíj jár, amelynek különbözetére és 50.000 forint költségtérítésre, összesen 120.000 forint másodfokú perköltségre tarthatnak igényt a felperesek.
- [52] A tárgyi illetékeljegyzési jogra figyelemmel feljegyzett fellebbezési eljárási illeték az alperes személyes illetékmentességére és a felperesek személyes költségmentességére figyelemmel a Pp. 102.§ (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

Pécs, 2025. május 30.

Dr. Kutasi Tünde s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács János s.k. előadó bíró, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. bíró